

Att komma rätt i rätt tid

Efter uppehållet under pandemin är nu [Socialtjänstforum](#) tillbaka med sitt speciella upplägg. Forskare och praktiker möts och samtalar i grupp efter inspirerande inlägg från inbjudna talare. Årets tema var Förebyggande arbete, Digitalisering samt Kunskapsstyrning. SocialPolitik närvarade under sessionen med **Torbjörn Forkby**, professor i socialt arbete vid Linnéuniversitetet.

Den pågående valrörelsen lägger i stor utsträckning fokus på åtgärder mot den grova kriminaliteten. I samma andetag som repression och hårdare tag lyfts nämns ofta det "förebyggande arbete" och insatser som "måste göras". Ibland låter det som att det är ett nytt påfund, men redan i 1924 års barnavårdslag nämns att det är samhällets plikt att avhjälpa eller lindra nöd och lidande. Samhället måste ingripa för att rädda späda barns liv och hälsa.

Det förebyggande arbetet pågår varje dag, om än i för liten omfattning och det är därför det ständigt benämns som något vi "måste göra". Problemet är att vi fortfarande inte vet vad förebyggande arbete innebär. Visst, på gruppnivå vet vi. Stöd i tidigt skede har effekt. Men framtiden är svår att förutsäga på individnivå. Hur vet vi vilka barn som riskerar att bli utsatta?

Forkby lyfter fram flera studier som har identifierat kända riskfaktorer i barndomen som sedan har jämförts i större populationer. Grupper delades upp i barn som levde med en eller flera riskfaktorer och dessa följdes sedan upp i vuxen ålder. Ganska givet var det en större andel av barn som har levt med flera riskfaktorer som också hamnat i upprepad kriminalitet jämfört med de barn som levt under tryggare förhållanden. Men närmare hälften av dem som vuxit upp med flera riskfaktorer begick inte några brott. De tycktes ha klarat sig bra. Vi vet alltså inte vilka barn med riskfaktorer

som kommer att råka illa ut och vilka som kanske har stödjande krafter runt sig eller som har en inneboende livskraft att kompensera sig själva för brister.

Torbjörn Forkby

På
in
di
vi
dn
iv
å
bl
ir
de
t
be
ty
dl
ig
t
sv
år
ar
e
at
t
ko
mm
a
rä
tt
i
rä
tt
ti
d.
Pr

ak
ti
ke
r
so
m
jo
bb
ar
på
fä
lt
et
ha
r
de
ss
ut
om
sä
ll
an
ti
d
at
t
in
vä
nt
a
fo
rs
kn
in
ge
n
so

m
be
hö
ve
r
si
na
år
.
Pr
ak
ti
ke
r
be
hö
ve
r
nå
go
t
so
m
fu
ng
er
ar
hä
r
oc
h
nu
.
Fo
rk
by
nä

mn
er
i
fö
rb
if
ar
te
n
at
t
de
t
vo
re
br
a
om
vu
xn
a
so
m
på
ol
ik
a
sä
tt
ar
be
ta
r
ru
nt
ba
rn

oc
h
un
ga
in
te
ba
ra
se
r
si
g
sj
äl
va
so
m
nå
go
n
so
m
sk
a
fö
rm
ed
la
nå
go
t,
ex
em
pe
lv
is
en

lä
ra
re
so
m
sk
a
fö
rm
ed
la
ku
ns
ka
p
el
le
r
en
tr
än
ar
e
so
m
sk
a
fö
rm
ed
la
en
fä
rd
ig
he
t.

Is
tä
ll
et
bö
r
vi
se
os
s
so
m
en
ak
ti
v
me
dv
er
ka
nd
e
ti
ll
et
t
ba
rn
s
li
v,
de
la
kt
ig
i
fo

rm
an
de
t
av
ba
rn
et
s
up
pf
at
tn
in
g
av
vä
rl
de
n
oc
h
si
g
sj
äl
v.
De
t
ka
n
sk
e
i
va
rj
e

mö
te
.
At
t
de
n
un
ge
in
te
sk
ap
ar
en
bi
ld
av
si
g
sj
äl
v
so
m
pr
ob
le
ma
ti
sk
ut
an
at
t
ha
n

el
le
r
ho
n
kå
nn
er
at
t
de
ha
r
en
pl
at
s,
år
be
ty
de
ls
ef
ul
l
fö
r
an
dr
a
oc
h
år
de
la
kt
ig

i
et
t
sa
mm
an
ha
ng
. De
t
ha
nd
la
r
al
lt
så
in
te
om
at
t
st
rä
va
ef
te
r
pr
ob
le
mf
ri
a
li
v

fö
r
ba
rn
en
ut
an
at
t
ba
rn
en
lä
r
si
g
at
t
ha
nt
er
a
pr
ob
le
m.
I
vä
nt
an
på
at
t
fo
rs
kn
in

ge
n
nå
r
fr
am
är
de
t
nå
go
t
so
m
al
la
vu
xn
a
ka
n
tä
nk
a
på
.

Men Forkby pratade inte bara om att komma rätt på individnivå. Han visade också flera indexlistor över livsförhållanden, psykisk ohälsa m m, där Sverige har halkat ner i rangordningen i dag. Vi ligger långt efter jämförbara länder. Han menar att det inte längre går att prata om Sverige som ett samhälle utan det faller isär i grupper med väldigt olika upplevelser och därför behövs det även politiska beslut, en aktiv politik. Så ge er in i valrörelsen och påverka den framtid som vi nu står inför.

Hans Karlsson